

I

GÜNEŞ - DİL

Teorisinin ana hatları

Tezine [*] bağlı grafikler ve analizler

1. ANA KÖK VE PRENSİPAL KÖKLER

Ana kök:	Birinci derece Prensipal kökler:	İkinci derece Prensipal kökler:
V. + ğ	V. + (y, g, k, h) (v, b, m, p, f)	V. + (t, d, n, l, r) (s, ş, c, ç, z, j)
ağ	ay, ag, ak, ah, av, ab, am, ap, af	at, ad, an, al, ar, as, aş, ac, aç, az, aj
oğ	oy, og, ok, oh, ov, ob, om, op, of	ot, od, on, ol, or, os, oş, oc, oç, oz, oj
uğ	uy, ug, uk, uh, uy, ub, um, up, uf	ut, ud, un, ul, ur, us, uş, uc, uç, uz, uj
ıg	ıy, ig, ik, ih, iv, ib, im, ip, if	ıt, id, in, il, ir, is, iş, ic, iç, iz, ij
eğ	ey, eg, ek, eh, ev, eb, em, ep, ef	et, ed, en, el, er, es, eş, ec, eç, ez, ej
öğ	öy, ög, ök, öh, öv, öb, öm, öp, öf	öt, öd, ön, öl, ör, ös, öş, öc, öç, öz, öj
üğ	üy, üg, ök, üh, üv, üb, üm, üp, üf	üt, üd, ün, ül, ür, üs, üş, üc, üç, üz, üj
ig	iy, ig, ik, ih, iv, ib, im, ip, if	it, id, in, il, ir, is, iş, ic, iç, iz, ij

[*] Sf. 56 - 83

2. BİRİNCİ DERECE PRENSİPAL KÖKLERİN TEŞEKKÜL ŞEMALARI

I. Tebadül yoluyla

A.) Ğ = y = g = k = h olarak :

(V. + ğ) = (V. + y) = (V. + g) = (V. + k) = (V. + h) : ağ = ay =
ag = ak = ah ... gibi.

B.) Ğ = v = b = m = p = f olarak :

(V. + ğ) = (V. + v) = (V. + b) = (V. + m) = (V. + p) = (V. + f) :
ağ = av = ab = am = ap = af ... gibi.

II. Kaynaşma yoluyla:

(V. + ğ) + (V. + ğ) = (V. + ğ) : ağ

(V. + ğ) + (V. + y) = (V. + y) : ay

(V. + ğ) + (V. + g) = (V. + g) : ag

(V. + ğ) + (V. + k) = (V. + k) : ak

(V. + ğ) + (V. + h) = (V. + h) : ah

(V. + ğ) + (V. + v) = (V. + v) : av

(V. + ğ) + (V. + b) = (V. + b) : ab

(V. + ğ) + (V. + m) = (V. + m) : am

(V. + ğ) + (V. + p) = (V. + p) : ap

(V. + ğ) + (V. + f) = (V. + f) : af

3. İKİNCİ DERECE PRENSİPAL KÖKLERİN TEŞEKKÜL ŞEMALARI

(V. + ğ) + (V. + t) = (V. + t) : at

(V. + ğ) + (V. + d) = (V. + d) : ad

(V. + ğ) + (V. + n) = (V. + n) : an

(V. + ğ) + (V. + l) = (V. + l) : al

(V. + ğ) + (V. + r) = (V. + r) : ar

(V. + ğ) + (V. + s) = (V. + s) : as

(V. + ğ) + (V. + ş) = (V. + ş) : aş

(V. + ğ) + (V. + c) = (V. + c) : ac

(V. + ğ) + (V. + ç) = (V. + ç) : aç

(V. + ğ) + (V. + z) = (V. + z) : az

(V. + ğ) + (V. + j) = (V. + j) : aj

4. MONOSİLÂPLARIN TEŞEKKÜL ŞEMALARI

Tip: I.

Ka, ba, ta, sa... tipindeki monosilâplar:

ağ + ak + ağ = ağakağ = ka [1]

ağ + ab + ağ = ağabağ = ba

ağ + at + ağ = ağatağ = ta

ağ + as + ağ = ağasağ = sa

Tip: II.

Kap, bal, tas, sal... tipindeki monosilâplar:

ağ + ak + ap = ağakap = kap

ağ + ab + al = ağabal = bal

ağ + at + as = ağatas = tas

ağ + as + al = ağasal = sal

Tip: III.

Kla, bra, tra, spa... tipindeki monosilâplar:

ağ + ak + al + ağ = ağakalağ = kla

ağ + ab + ar + ağ = ağabarağ = bra

ağ + at + ar + ağ = ağataragağ = tra

ağ + as + ap + ağ = ağasapağ = spa

Tip: IV.

Klan, Plan, Span, Frak... tipindeki monosilâplar:

ağ + ak + al + an = ağakalan = klan

ağ + ap + al + an = ağapalan = plan

ağ + as + ap + an = ağasapan = span

ağ + af + ar + ak = ağafarak = frak

Tip: V.

Kalk, Senk, Fark, Terk... tipindeki monosilâplar:

ağ + ak + al + ak = ağakalak = kalk

eğ + es + en + ek = egesenek = senk

ağ + af + ar + ak = ağafarak = fark

eğ + et + er + ek = egeterek = terk

Tip: VI.

Frank, Bronz... tipindeki monosilâplar:

ağ + af + ar + an + ak = ağafaranak = frank

oğ + ob + or + on + oz = oğoboronoz = bronz

[1] İtaliye dizilen harfler, düşmüş olan vokal ve konsonları gösterir.

5. KONSON KATEGORİLERİ

1. ğ, y, g, k, h.
2. v, b, m, p, f.
3. t, d, n, l, r.
4. s, ş, c, ç, z, j.

6. KONSON DEĞİŞMELERİ

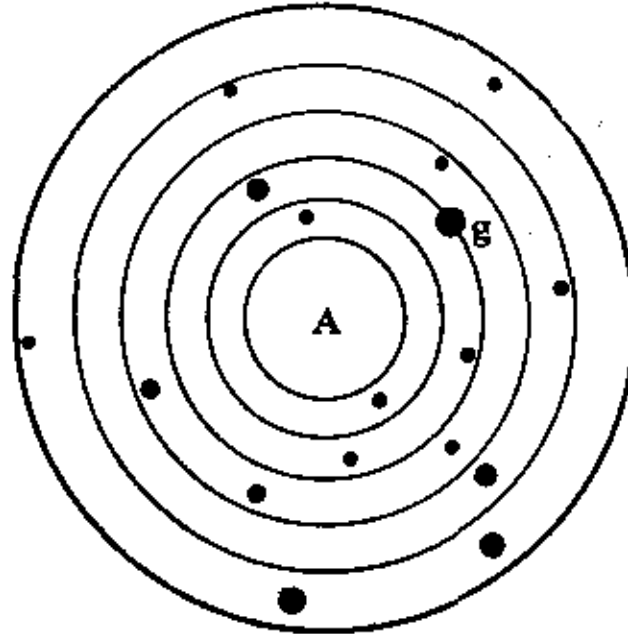
I. Kategorik değişmeler:

1. ğ = y = g = k = h.
2. v = b = m = p = f.
3. t = d.
4. s = ş = c = ç = z = j.

II. Arıkatégorik değişmeler:

1. ğ, y, g, k, h = v, b, m, p, f.
2. ğ, y, g, k, h = s, ş, c, ç, z, j.
3. v, b, m, p, f = s, ş, c, ç, z, j.
4. ğ = nğ = n.
5. ğ, y, g, k, h = t, d.
6. t, d = s, ş, c, ç, z, j.
7. ğ = l.
8. ğ = r.

7. İLK ŞUUR OBJESİ

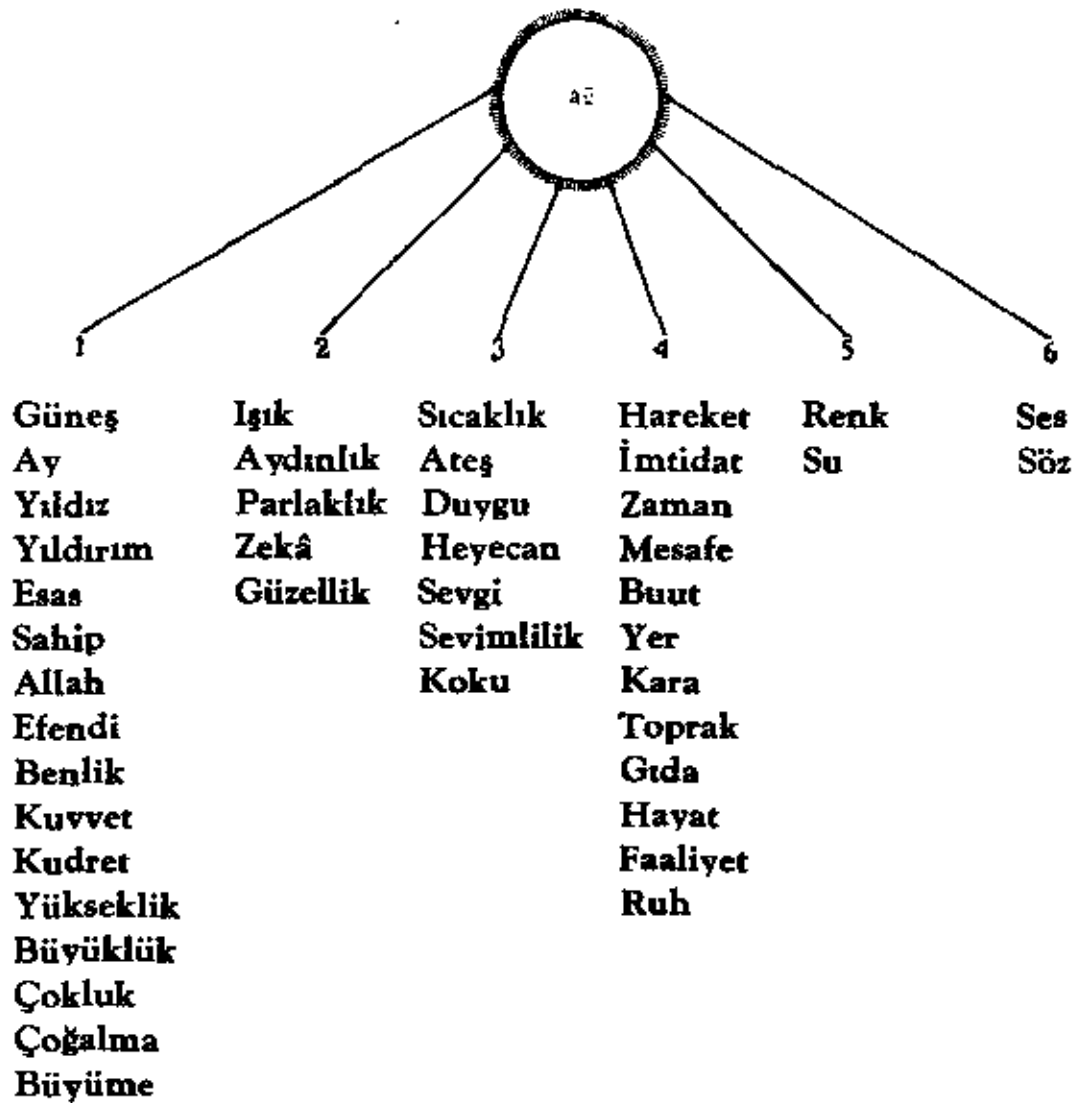

1 — A: İlk insanın bulunduğu muntaka; buradan kendisini saran barıcı âlemdeki (obje) leri temaşa ve tetkik ediyor.

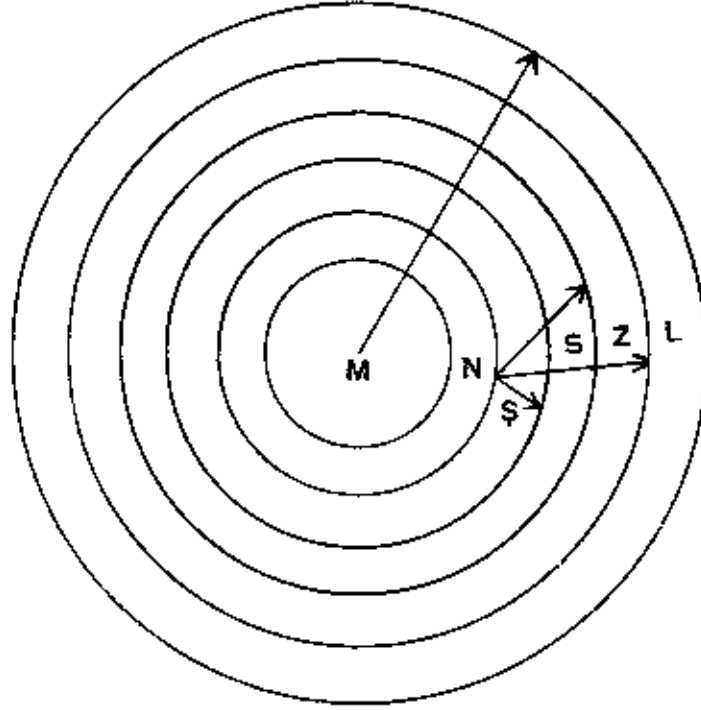
2 — G: Güneştir; ilk insanların bütün dikkat ve alâkasını üzerine çeken güneş oluyor.

3 — Haricî âlemi teşkil eden (obje) ler, insanın bulunduğu yere göre büyüklük veya küçüklük, parlaklık veya sönüklük, yakınlık veya uzaklık itibariyle farklı bulunurlar. Başka başka dairelerdeki noktalar onları gösterir.

8. "GÜNEŞ,, TEN ÇIKAN MEFHURLAR

9. EKLER

1 — İnsan haricî âlemdeki (obje)lerin farklarını ve herbirinin bulunduğu sahayı, bu sahalardan birbirleriyle ve kendi ile olan münasebetlerini gösterebilmek gayreti neticesinde türlü vokalleri ve konsonları icat ediyor.

2 — I. Vokaller asıl anlamı göstermezler.

II. (Ğ, y, g, k, h, m, b, p, v, f) konsonları, (süje) nin veya (obje) nin tam kendini, içini gösterirler.

III. (N) konsonu, (süje) veya (obje) nin en yakın sahasını, kendine bitişik olan sahayı gösterir.

IV. (Z) konsonu, oldukça geniş bir sahayı gösterir; (s) ve (ş) sahaları (z) sahası içindedir; (ş) sahası (n) sahasına en yakın dar bir mntakayı gösterir. (c, ç, j) konsonları esas olarak (z) sahasında (ş, s, z) gibidir.

V. (L) konsonu, en uzak mntakalara kadar, her sahadaki (obje)leri ve hareketleri gösterir.

VI. (R) konsonu (süje) veya (obje) nin gayet muayyen, müspet ve kat'î bir sahada tekarrür ve temerküz etmiş olduğunu gösterir.

VII. (T, d) konsonları, çok kuvvetli yapıcı ve yaptırıcı hâkim unsurdur.

VIII. (K, ğ, g, y, h, v, m, b, p, f) konsonları kelimenin manasını tamamlamağa, tayin ve ifadeye, kelimeyi isimlendirmeye yarar.

10. ANALİZ ÖRNEKLERİ

(1) V. + ğ (ağ, oğ, uğ, iğ, eğ, öğ, üğ, iğ):

I. Güneş, kuvvet, kudret, sahiplik, efendilik, büyüklük, Allah; II. Zaman; III. Aydınlık, parlaklık, zekâ, IV. Ses, söz; V. Ateş, sıcaklık; VI. Hareket, VII. İmtidat, VIII. Su.

(2) L (V. + ğ, y, g, k, h): Ana kök anlamını üzerine alarak telli ettiren birinci derece prensipal eleman:

(1) (2)

ağ + ağ = ağa

eğ + eğ = eğe (kraliçe)

iğ + eğ = iğe (sahip)

oğ + ağ(n) = oğan (Allah)

II. (V. + d, t): Ana kök anlamını sahiplik, yapıcılık, yaptırıcılık, yapılmış olmaklık anlamlarıyla üzerine alan ikinci derece prensipal eleman:

1) (2)

iğ + it = iğit (kahraman)

iğ + id = id (eda)

oğ + ot = ot (ateş, ot)

öğ + üt = öğüt (nasihat)

ağ + it = ağıt (mersiye)

III. (V. + s, ş, c, ç, z, j): ana kök anlamını geniş bir saha üzerinde temessül ettiren ikinci derece prensipal eleman:

(1) (2)

ağ + as = as (baş, asma)

eğ + es = es (his, esme)

iğ + is = is (sıcaklık)

uğ + us = us (akıl, zekâ)

üğ + üs = üs (esas, üst)

ağ + aş = aş (yemek, aşma)

uğ + uş = uş (işte)

iğ + ış = ış (ışık)

eğ + eş = eş (çift, arkadaş)

iğ + iş = iş (faaliyet)

öğ + üş = öğüş (çok, üş «üşmek»)

ağ + aç = ağaç

ağ + aç = aç (açma, açlık)

uğ + uç = uç (uçma)

iğ + iç = iç (derun, içme)
ağ + az = az (azlık, azma)
oğ + uz = oğuz (guz, uz)
ağ + ız = ağız
öğ + öz = öz
üğ + üz = üz (üzme)

(3): I. (V. + ğ, ı, g, k, h, v, b, m, p, f):

1) kelimenin anlamını tamamlar, tayin ve ifade eder, kelimeyi isimlendirir:

(1) (2) (3)
ağ + at + ağ = ata
eğ + ed + ağ = eda
iğ + id + iğ = idi (sahip)
iğ + it + iğ = iti »
eğ + et + eğ = ete »
eğ + ed + eğ = ede = dede
ığ + ıı + ık = ıık
ığ + ısı + ığ = ısı (sahip, sıcak)
iğ + iz + iğ = izi (sahip)
eğ + ec + eğ = ece (kraliçe)
ağ + ak + ağ = aka (hâkim)
öğ + ök + eğ = öke (dahi)
iğ + ik + eğ = ike (sahip)
iğ + iy + eğ = iye »
oğ + ok + uğ = ku (ses)
oğ + ok + uğ = oku (okuma)

2) Ana kök anlamının taallük ettiği süje veya objeyi gösterir:

(1) (2) (3) (4)
ağ + ad + am + . = adam
eğ + et + ep + . = tep (sıtma)
eğ + et + ef + . = tef (hararet)
oğ + ot + op + . = top
eğ + et + em + ek = etmek
iğ + it + im + ek = iğitmek (terbiye etmek)
iğ + it + im + ek = itmek.
öğ + öd + em + ek = ödemek
eğ + ed + ev + am = devam
eğ + ed + ev + ir = devir
iğ + id + eğ + eğ = idée (fikir)

iğ + id + eğ + ağ = idea (fikir)
 eğ + et + eğ + os(ğ) = Teos (Allah)
 eğ + ed + eğ + us(ğ) = Deus (Allah)
 iğ + id + iğ + öğ = Dieu (Allah)
 ağ + ad + av + iğ = dav' (ziya)
 iğ + ız + ıy + ağ = zıya
 eğ + ez + ev + is(ğ) = Zevs
 iğ + iz + . + is(ğ) = İzis

II. (V. + r): Ana kök anlamının tekarrür ve temerküzünü gösterir:

(1) (2) (3) (4) (5)

eğ + ed + er + eğ + . = dere
 eğ + ed + er + ey + ağ = derya
 iğ + id + ir + . + . = iğdir
 iğ + ık + ır + eğ + . = ikre (oku)
 iğ + ık + ır + ağ + at = kıraat
 ağ + ak + ar + iğ + . = kari (okur)
 ağ + ak + ar + eğ + eğ = karee (okudu)
 eğ + ed + er + ek + . = derk (anlama)
 iğ + id + ir + ağ + ak = idrâk (anlama)
 üğ + üd + ür + eğ + eğ = durée (imtidat)
 üğ + üs + ür + üm + ek = sürmek (devam)
 oğ + oz + ir + . + is (ğ) = Oziris

III. (V. + t, d): Kelime anlamının yapıcısını, yaptırıcısını, yahut yapılmış olduğunu gösterir:

ağ + ay + it + im + ak = ayıtmak (söylemek)
 eğ + ey + it + im + ek = eyitmek (söylemek)
 ağ + ay + et + . + . = âyet (söz)
 ağ + ay + it + . + . = ayıt (söz)
 uğ + uk + ut + . + . = kut (baht, talih)
 oğ + og + ot + . + . = got, good
 uğ + uk + ud + ay + . = Kuday (Allah)
 uğ + uh + ud + ağ + . = Huda (Allah)
 eğ + eh + ad + (eğ) + . = ehad (bir, tek)
 iğ + is + it + im + ağ = sıtma
 oğ + ov + od + . + ağ = voda (su)
 iğ + ig + it + im + ek = gitmek

11. ANA KÖK MANALARINA GÖRE KELİMELERİN ANLAMLARI

I. Allah anlamı kelimeler :

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Ogan :	oğ	+ an (ğ)	+ .	+ .	+ .
Kut :	uğ	+ uk	+ ut	+ .	+ .
Got :	oğ	+ og	+ ot	+ .	+ .
Good :	oğ	+ og	+ od	+ .	+ .
Hudâ :	uğ	+ uh	+ ud	+ ağ	+ .
Kuday:	uğ	+ uk	+ ud	+ ay	+ .
Ehat :	eğ	+ eh	+ at	+ .	+ .
Zevs :	eğ	+ ez	+ ev	+ is (ğ)	+ .
İzis :	iğ	+ iz	+ .	+ is (ğ)	+ .
Oziris :	oğ	+ oz	+ ir	+ is (ğ)	+ .
Yupiter:	uğ	+ uy	+ up	+ it	+ er
Jupiter:	uğ	+ uj	+ up	+ it	+ er
Teos :	eğ	+ et	+ eğ	+ us(ğ)	+ .
Deus :	eğ	+ ed	+ eğ	+ us(ğ)	+ .
Dieu :	iğ	+ id	+ iğ	+ öğ	+ .

II. Sahip, Hâkim, Hükümdar anlamı kelimeler :

	(1)	(2)	(3)
Ağa :	ağ	+ ağ	+ .
Eğe :	eğ	+ eğ	+ .
İğe :	iğ	+ eğ	+ .
Aka :	ağ	+ ak	+ ağ
İke :	iğ	+ ik	+ eğ
İye :	iğ	+ iy	+ eğ
İdi :	iğ	+ id	+ iğ
İti :	iğ	+ it	+ iğ
Ete :	eğ	+ et	+ eğ
İzi :	iğ	+ iz	+ iğ
Ece :	eğ	+ ec	+ eğ
Is :	iğ	+ is	+ .
Ata :	ağ	+ at	+ ağ
Dede:	eğ	+ ed	+ eğ

III. Konkre olarak ışık anlamı kelimeler:

	(1)	(2)	(3)	(4)
Işık :	iğ	+ ış	+ ik	+ .

Dav' : ağ + ad + av + iğ

Zıya : iğ + ız + ıy + ağ

IV. Abstre olarak ışıık = zekâ anlamlı kelimeler :

(1) (2) (3) (4) (5)

Öke : öğ + ök + eğ + . + .

İdée : iğ + id + eğ + eğ + .

idea : iğ + id + eğ + ağ + .

İdrak : iğ + id + ir + ağ + ak

Derk : eğ + ed + er + ek + .

Dirayet: iğ + id + ir + ay + et

Zekâ : eğ + ez + ek + ağ + .

V. Hararet ve ateş anlamlı kelimeler :

(1) (2) (3) (4) (5)

Ot : oğ + ot + . + . + .

Oda : oğ + od + ağ + . + .

Otak : oğ + ot + ak + . + .

Isı : iğ + is + iğ + . + .

Sıcak: iğ + is + ı c (ğ) + ak + .

Sıtma: iğ + is + it + im + ağ

Ateş : ağ + at + eş + . + .

Otaş : ağ + ot + aş + . + .

Tep : eğ + et + ep + . + .

Tef : eğ + et + ef + . + .

VI. Zaman anlamlı kelimeler :

(1) (2) (3)

İdi : iy + id + iğ

Di : iğ + id + iğ

VII. Hareket ve imtidat anlamlı kelimeler :

(1) (2) (3) (3) (4) (5)

İd : iğ + id + . + . + . + .

Eda : eğ + ed + ağ + . + . + .

Devir : eğ + ed + ev + ir + . + .

İdare : iğ + id + ar + eg + . + .

Ödemek: öğ + öd + em + ek + . + .

Etmek : eğ + et + im + ek + . + .

İtmek : iğ + it + im + ek + . + .

Gitmek : iğ + ig + it + im + ek + .

Getirmek: eğ + eg + et + ir + im + ek

Götürmek: öğ + ög + öt + ür + üm + ek
Devam : eğ + ed + ev + am + . + .
Sürmek : üğ + üs + ür + üm + ek + .
Durée : üğ + üd + ür + eğ + eğ + .

VIII. Ses anlamlı kelimeler :

(1) (2) (3) (4) (5)
Ku : uğ + uk + uğ + . + .
Okumak: oğ + ok + um + ak + .
Kiraat : iğ + ik + ır + ağ + at
Kari : ağ + ak + ar + iğ + .
Ikre : iğ + ik + ır + eğ + .
Karee : ağ + ak + ar + eğ + eğ
Ayıtmak: ağ + ay + it + im + ak
Eğitmek : eğ + ey + it + im + ek
Ayıt : ağ + ay + it + . + .
Âyet : ağ + ay + et + . + .
Demek : eğ + . + ed + im + ek
Dire : iğ + . + id + ir + eğ

IX. Su anlamlı kelimeler :

(1) (2) (3) (4) (5)
Su : uğ + us + uğ + . + .
Voda: oğ + ov + od + ağ + .
Aqua: ağ + ak + uv + ağ + .
Avva: ağ + ağ + av + ağ + .
Eau : eğ + ağ + oğ + . + .
İğdir : iğ + id + ır + . + .
Ter : eğ + et + er + . + .
Dere : eğ + ed + er + eğ + .
Derya: eğ + ed + er + ey + ağ